

Viešųjų pirkimų savaitinis naujienlaiškis

2025 m. balandžio 28 – gegužės 29 d.
2025 m. 18-22 savaitės

Ellex Valiunas

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris,
Viešųjų pirkimų ir
valstybės pagalbos
praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

Savaitės komentaras

Mielieji,

Po Joninių grįžtame su naujausiu Viešųjų pirkimų naujienlaiškiu, kuriame, kaip įprasta, pristatome VPT veiklą ir aktualią teismų praktiką.

Šįkart VPT primena apie naujus CVP IS funkcionalumus ir primena apie socialiai atsakingų pirkimų vykdymą.

Teismų praktikoje pirmiausia pažymėtinas kasacinio teismo antrasis kreipimasis į Teisingumo Teismą dėl tiekėjų pašalinimo nacionalinio saugumo užtikrinimo aspektu bei šio specifinio reguliavimo suderinamumo su bendrosiomis viešųjų pirkimų teisės normomis.

Taip pat pristatome keliolika Lietuvos apeliacinio teismo procesinių sprendimų dėl tiekėjų pasiūlymų vertinimo ir kitų svarbių su šia procedūra susijusių aspektų. Iš jų, mūsų vertinimo, pats reikšmingiausias dėl trečiųjų asmenų pasitelkimo kartu kaip kvalifikacijos „skolintojų“ ir subrangovų bei jų atliekamų darbų dalies ir deklaruojamos kvalifikacijos santykio.

Gero skaitymo!

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI

2025-ųjų metų 18-22 savaitėmis nebuvo priimta viešųjų pirkimų praktikai reikšmingų teisės aktų.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

1. **VPT:** [praneša](#) apie Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos funkcionalumų atnaujinimus, susijusius su pirkimo vykdytojo pirkimo procedūrų nutraukimu. VPT nurodo, kokių veiksmų turi būti imamasi, siekiant iki pasiūlymų ar paraiškų pateikimo termino ar pasiūlymų ar paraiškų vertinimo metu arba išrinkus laimėtoją, nutraukti pirkimo procedūras.
2. **VPT:** [skelbia](#) pokalbį apie socialiai atsakingus viešuosius pirkimus su VPT Darniųjų pirkimų skyriaus vedėja ir primena apie 2023 m. VPT skelbtas Socialiai atsakingų pirkimų gaires, kuriomis pirkimų vykdytojai skatinami naudotis: atsižvelgti ne tik į kainą ar kokybę, bet ir į tai, kaip įsigytos paslaugos ar prekės veikia visuomenę.

TEISMŲ PRAKTIKA

1. Lietuvos Aukščiausiasis teismas: kyla klausimų, kaip suderinti nacionalinio saugumo interesus su tiekėjų teise į aiškias ir skaidrias pirkimo procedūras (*UAB „Skinest Baltija“ v. AB „Lietuvos geležinkeliai“*) 2025-05-14

leškovas dalyvavo PS organizuojamame pirkime, kuriame PS informavo apie sprendimą jį pašalinti iš dinaminės pirkimo sistemos. Sprendimas priimtas dviem pagrindais: dėl esminio kitos viešojo pirkimo sutarties pažeidimo ir dėl leškovo grėsmės nacionaliniam saugumui. Sprendime dėl pastarojo teisinio pagrindo nurodoma, kad PS turi informacijos, jog leškovo galutinis naudos gavėjas yra fizinis asmuo, dėl kurio neatitikties nacionalinio saugumo interesams yra spręsta Lietuvos Respublikos Vyriausybės (LRV) nutarimais. Šių duomenų pagrindu PS nusprendė taikyti PĮ 58 str. 4¹ d. leškovas pateikė pretenziją, kurioje nurodė, kad jo paraiška šiuo pagrindu negalėjo būti atmesta, kadangi šis pašalinimo pagrindas pirkimo dokumentuose nebuvo įtvirtintas. PS taip pat privalėjo atlikti grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimą individualiame pirkime, kreiptis į tiekėją dėl paaiškinimų šiuo aspektu.

Pirmosios instancijos teismas leškovo ieškinį tenkino. Apeliacinės instancijos teismas, priešingai, ieškinį atmetė. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Teismas) nutartimi sustabdė bylos nagrinėjimą ir nutarė kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl PĮ nuostatų atitikties ir taikymo Europos Sąjungos viešųjų pirkimų teisės normų kontekste.

Pirma, Teismas pirmiausia suabejojo dėl PĮ 58 str. 4¹ d. įtvirtintos priemonės kvalifikacijos – ar tai tiekėjų pašalinimo pagrindas ar *sui generis* instrumentas, kuriam būtų netaikomos tiekėjų pašalinimo instituto normos. Pagal savo pobūdį tokia priemonė atitiktų neprivalomąjį pašalinimo pagrindą, tačiau tokio nėra įtvirtinto ES teisėje.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas nurodė, kad situacija, kai tiekėjo paraiškos ar pasiūlymo vertinimas besąlygiškai susiejamas su nacionalinės institucijos, šiuo atveju Vyriausybės, išvadamis dėl neatitikties nacionaliniam saugumui *kito* pirkimo procedūrose, gali suponuoti diskrecijos, kurią perkantysis subjektas turi turėti, pažeidimą. Teismas suabejojo, ar dėl ankstesnio pirkimo priimtas LRV nutarimas vis dar aktualus po tam tikro laiko vertinant tiekėjo pašalinimo klausimą kitame pirkime, turint omenyje, kad įstatyme tokia situacija konkrečiai nereguluota (nenustatytas terminas, kiek laiko nutarimas išlieka aktualus, neapibrėžtos PS pareigos vertinti nutarime nustatytų aplinkybių įtaką konkrečiam pirkimui).

Trečia, Teismui kilo klausimų, ar tokia tiekėjų pašalinimo tvarka yra proporcinga, ar pirkėjo veiksmai dėl to netampa automatiški, kai PS savarankiškai nesprendžia dėl tiekėjo ar susijusių asmenų interesų, galinčių kelti grėsmę nacionaliniam saugumui, buvimo konkretaus pirkimo kontekste ir nevertina taikomos priemonės (pasiūlymo atmetimo) proporcingumo. Tokiu atveju vieną kartą priimtas ir nepanaikintas LRV nutarimas gali nenutrūkstamai sukelti neigiamus padarinius tiekėjui.

Ketvirta, Teismas taip pat praplėtė savo ankstesnes abejones (LAT 2025-04-08 nutartis c. b. Nr. e3K-3-73-1075/2025) dėl institucijų pateiktų vertinimų ir pirkėjo kompetencijos santykio (PJ 58 str. 4¹ d. 5 p.), šių institucijų dokumentų galiojimo ir sukiamo suvaržymo individualiai vertinti konkretaus tiekėjo aktualią situaciją, be kita ko, leidžiant jam pasiaiškinti.

Penkta, Teismas suabejojo, ar iš tiesų, nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų, galima pašalinti tiekėją pagal pagrindą, jei šis neįtvirtintas pirkimo sąlygose. Kita vertus, Teismo vertinimu, klasikinis pasiūlymų vertinimo kriterijų išviešinimas galėtų pernelyg suvaržyti pirkėjus, kai šiems tektų reaguoti į nacionalinio saugumo grėsmes.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

2. Lietuvos apeliacinis teismas: tai, kad PO, gavusi pretenziją, paprašė Pirkimo laimėtojo pateikti paaiškinimus nepanaikinus ginčijamo sprendimo ir nesugrįžusi į pasiūlymų vertinimo stadiją, nesudaro pagrindo jos veiksmus vertinti kaip neteisėtus, kadangi tokį poreikį lėmė būtinybė tinkamai išnagrinėti būtent gautoje pretenzijoje keliamus klausimus (*UAB „Arbor Medical Corporation LT“ v. VšĮ „CPO LT“*), 2025-05-13

Ieškovas PO pateikė pretenziją, kurioje nurodė, kad trečiojo asmens pasiūlymas neatitinka Techninės specifikacijos reikalavimų. PO pretenziją atmetė, nurodydama, kad pretenzijos argumentai dėl pasiūlymo neatitikties Techninės specifikacijos reikalavimams yra nepagrįsti ir pažymėjo, jog trečiasis asmuo patvirtino atitiktį reikalavimams. Ieškovas, gavęs atsakymą į pretenziją ir papildomus dokumentus, kurie, jo vertinimu, nebuvo pateikti su pirminiu pasiūlymu (informaciją apie tai, kad tiekėjas yra siūlomos prekės gamintojas arba oficialus atstovas), PO pateikė antrąją pretenziją ir nurodė, kad trečiasis asmuo, be kita ko, pakeitė pasiūlymą pasiūlydamas naujo gamintojo prekes, kurių nenurodė kartu su pasiūlymu, t. y., atliko draudžiamą pasiūlymo tikslinimą, tokiu būdu, jog neatitinkantis reikalavimų pasiūlymas tapo iš dalies atitinkančiu. PO atmetus antrąją pretenziją, ieškovas kreipėsi į teismą.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas), panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą – ieškinį atmetė.

Pirma, Teismas sutiko su Pirkimo laimėtoju, kad pagal Pirkimo sąlygas tiekėjai privalėjo pateikti tik pagrindinio įrenginio gamintojo patvirtinimą, o toks dokumentas nebuvo reikalaujamas iš papildomos įrangos (komplektuojamų dalių) gamintojų. Vien tai, kad PO, gavusi pretenziją, papildomai kreipėsi į Pirkimo laimėtoją paaiškinimų, savaime nereiškia, jog ginčijamas sprendimas buvo priimtas neįsitikinus siūlomos įrangos atitiktimi Techninės specifikacijos reikalavimams. Be to, tai, kad įrangos atitikties paaiškinimus pateikė ne prekės gamintojas, o jos užsienio pardavėjas, įgaliotas taip veikti, nereiškia, jog toks pagrindimas nepatvirtina prekės atitikties. Pagal Pirkimo sąlygas nebuvo reikalavimo detalizuoti informaciją apie komplektuojamąsias dalis, todėl PO prašymu Pirkimo laimėtojo paaiškiniame nurodyti papildomi duomenys nelaikytini *de jure* nauju pasiūlymu, juolab kad šie tik paaiškino jau anksčiau pateiktus duomenis.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas nesutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad Pirkimo laimėtojas, atsakydamas į PO paklausimą dėl įrangos pagal gautą pretenziją, pakeitė pasiūlymą. Teismas nurodė, kad kai perkančioji organizacija, gavusi pretenziją, iš naujo vertina atitinkamo tiekėjo pasiūlymą ir sprendžia dėl skundžiamo savo sprendimo teisėtumo, tai nelaikytina priimto sprendimo persvarstymu, o tiesiog VPĮ nustatytu pretenzijos nagrinėjimu. Jei perkančiajai organizacijai, siekiančiai išnagrinėti pretenziją, kyla poreikis dar kartą įvertinti tiekėjo pasiūlymą ir jos pačios priimto sprendimo dėl jo pagrįstumą, skundžiamo sprendimo naikinti vien dėl to, kad tiekėjo pasiūlymas vertinamas dar kartą, nėra būtina.

Teismas konstatavo, kad PO, prašydama laimėjusio tiekėjo pateikti pasiūlymo paaiškinimus po to, kai jau buvo nustatytas Pirkimo laimėtojas, priešingai nei konstatavo pirmosios instancijos teismas, nepažeidė viešųjų pirkimų principų, nes prašymas pateikti pasiūlymo paaiškinimus buvo pateiktas, siekiant tinkamai išnagrinėti pretenzijoje keliamus klausimus dėl tiekėjo pasiūlymo atitikties Techninės specifikacijos reikalavimams, juolab kad pasiūlymas nuo jo pateikimo momento atitiko pirkimo sąlygas.

Lietuvos apeliacinio teismo sprendimą skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

3. Lietuvos apeliacinis teismas: sprendimo dėl tiekėjo „apsivalymo“ priemonių pakankamumo kompetencija nustatyta perkančiosioms organizacijoms, kurios dėl tiekėjų patikimumo turi spręsti kruopščiai ir visapusiškai (*UAB „Vilungės statyba“ v. Marijampolės savivaldybės administracija*) 2025-05-15

leškovo pasiūlymas PO organizuojamame viešajame pirkime buvo atmestas PO argumentuojant, kad leškovas yra įtrauktas į Nepatikimų tiekėjų sąrašą (NTS), o jo pateiktos apsivalymo priemonės nepakankamos. leškovas užginčijo tokį PO sprendimą, nurodydamas, kad, nors leškovas yra įrašytas į NTS kitos PO iniciatyva, tačiau tokį sprendimą leškovas ginčija teisme, o net ir tuo atveju, jei būtų pripažinta, jog į NTS leškovas buvo įtraukta pagrįstai, tai nesudaro pagrindo pašalinti jį iš dabartinio Pirkimo, nes į minėtą sąrašą įrašytam tiekėjui išlieka galimybė dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, jei jis įgyvendina tam tikras savo patikimumo, kuriuo grindžiamas PO pasitikėjimas juo, atkūrimo priemones.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas), palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, leškinį atmetė.

Pirma, Teismas nurodė, kad pagal viešųjų pirkimų teisinį reguliavimą aplinkybė, kad tiekėjas yra įtrauktas į NTS, pati savaime nėra pagrindas jį pašalinti iš pirkimo. Kiekvieną kartą pirkimo vykdytojas turi spręsti, ar vertinant tiekėjo patikimumą, tiekėjo pašalinimas iš pirkimo procedūros proporcingas vertinamam tiekėjo elgesiui (VPĮ 46 str. 8 d.). Be to, net ir priėmus sprendimą, kad tiekėjo pašalinimas iš pirkimo procedūros būtų proporcingas vertinamam tiekėjo elgesiui, tiekėjas vis tiek turi galimybę taikyti „apsivalymo“ priemones (VPĮ 46 str. 10 d.). Bet kuriame pirkimo procedūros etape paaiškėjus, jog su tiekėju per pastaruosius 3 metus buvo nutraukta viešojo pirkimo sutartis dėl esminio jos pažeidimo, PO pirmiausia turi įvertinti šio tiekėjo patikimumą, prieš tai suteikdama jam galimybę pateikti informaciją, kokių priemonių buvo imtasi po minėto pažeidimo, ir tuomet, individualiai įvertinusi susiklosčiusią situaciją, priimti sprendimą dėl šio tiekėjo (ne)pašalinimo iš pirkimo procedūros.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas pabrėžė, kad būtent PO yra subjektas, kuriam įstatymas suteikia teisę vertinti tiekėjo pateiktą informaciją ir atitinkamai nuspręsti, ar tiekėjo nurodytos priemonės yra pakankamos jo nešalinti iš pirkimo, kadangi tiekėjų pašalinimo institutas grindžiamas abipusiu pasitikėjimu. Atitinkamai, esant situacijai, kai PO susipažinusi su leškovo pateiktais duomenimis apie „apsivalymo“ priemonių taikymą, įvertinusi aplinkybes, dėl kurių leškovas yra įtrauktas į NTS (kreipėsi į kitą PO dėl jos ir leškovo nagrinėjamo ginčo, dėl kurio jis ir buvo įtrauktas į NTS), taip pat, ankstesnes patirtis su leškovu, pastarajam vykdant kitas viešojo pirkimo sutartis, ši nusprendė, kad pateikti duomenys patikimumui atkurti ir užtikrinti nėra pakankami įrodyti, jog jis „apsivalė“. PO sprendimas grindžiamas tuo, kad leškovas nepateikė duomenų apie savanorišką žalos atlyginimą, sutartį nutraukusiai PO nesuteikė pakankamai informacijos (paaiškinimo), leškovo pateiktos apsivalymo priemonės įvertintos kaip nepakankamos.

Trečia, Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad leškovas neįrodė, kad veda derybas dėl takaus susitarimo su PO, kuri jį įrašė į NTS. Po leškovo įrašymo į NTS sumažėjo jos sudarytų sutarčių kiekis, o kitų PO atsiliepimai apie įvykdytas sutartis savaime neįrodo tinkamo apsivalymo, kadangi šie sudaryti prieš įtraukimą į NTS. Galiausiai apsivalymo duomenų pateikimas savaime nereiškia, kad tiekėjas laikytinas apsivaliusiu. PO veiksmai vertinant leškovo apsivalymo priemonių pakankamumo atitiko sprendimo dėl tiekėjų pašalinimo iš pirkimo procedūros priėmimo reikalavimus, be to, skaidrumo principą.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

4. Lietuvos apeliacinis teismas: tiekėjas gali remtis tinkamai įvykdyta sutartimi, net jei ją kartu vykdė neišviešinti subrangovai, svarbu, kad būtų patikimai įrodyta savo įėjomis atliktų darbų vertė (*UAB „Kaminta“ v. Druskininkų savivaldybės administracija*) 2025-05-22

leškovas ginčijo viešojo darbų pirkimo (Pirkimas) rezultatus dėl Pirkimo laimėtojo kvalifikacijos – profesinio pajėgumo (savo įėjomis įvykdytų atitinkamų sutarčių) ir techninio pajėgumo (turėti specialistą, įgijusį atitinkamą vadovavimo kvalifikaciją) – atitikties vertinimo, šių duomenų pripažinimo kaip melagingos informacijos ir Pirkimo laimėtojo pašalinimo iš Pirkimo bei jo įtraukimo į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą. Jo teigimu, Pirkimo laimėtojo deklaruoti darbai faktiškai buvo atlikti ankstesniu laikotarpiu, be to, pasitelkiant neišviešintus subrangovus, galiausiai galimai stokoiant pajėgumo, kadangi tuo metu buvo vykdytos kitos didelės apimties sutartys. Dėl pasitelkiamo specialisto pateikta informacija taip pat nepatikima, kadangi šio specialisto darbo patirtį patvirtino ne tiesioginis užsakovas, kartu su specialisto įmone (subrangovu) vykdęs sutartį, o galutinis darbų perėmėjas (statytojas), kuris konkrečių duomenų apie subrangovo darbuotoją negalėjo žinoti ir pavirtinti.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas) paliko nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą ir leškovo ieškinį atmetė.

Pirma, Teismas konstatavo, kad Pirkimo laimėtojas pateikė įvykdytų sutarčių sąrašą, nurodė sumą darbų, kuriuos atliko savo įėjomis, pridėjo užsakovo pažymas apie tinkamai įvykdytus įsipareigojimus, todėl laikytina, jog jis įrodė atitiktį profesinio pajėgumo reikalavimui. leškovo nurodomi neišviešinti subrangovai arba neatliko statybos darbų (statybinio laužo priėmimas), arba atliko smulkius (mažos vertės) bendruosius statybos darbus. Viešai prieinama informacija (viešojo pirkimo sutarties pakeitimai) taip pat patvirtino, kad deklaruojami darbai buvo vykdomi nurodomu laiku, o ne anksčiau, kaip teigia leškovas. Byloje Pirkimo laimėtojo subrangovas nurodė, kad atitinkamų griovimo darbų nevykdė, o jų nuotraukas naudojo tik reklamos tikslais. Trečiųjų asmenų įsitraukimas į sutarties vykdymą buvo tinkamai užfiksuotas darbų atlikimo dokumentuose.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas nesutiko su ieškovo abejonėmis dėl pasitelkiamo specialisto patirties įgijimo patikimumo, atsižvelgiant į tai, kad pažymą apie tinkamai atliktus darbus išdavė ne tiesioginis užsakovas (generalinis rangovas), o objekto statytojas, kuris negalėjo tiksliai patvirtinti subrangovo veiklos vykdant sutartį. Teismas įvertino šio specialisto paskyrimo eiti vadovo pareigas įsakymą, atliktų darbų aktus ir kitus dokumentus, iš kurių matyti, kad atitinkamas specialistas iš tiesų vykdė specifinius darbus. Kita vertus, statytojo pažymoje konkrečiai pažymėta, kad anuometinis subrangovas, kurio specialisto patirtimi remiamasi Pirkime, iš tiesų vykdė atitinkamus darbus ir ši aplinkybė statytojui visuomet buvo žinoma.

Byloje surinkti įrodymai leido Teismui konstatuoti, kad Pirkime pasitelkiamas trečiasis asmuo ir jo darbuotojas (specialistas) deklaruojamoje sutartyje neveikė kaip neišviešinti subrangovai. Nors ieškovas rėmėsi generalinio rangovo paaiškinimais apie vykdytus darbus, tačiau šie nepatvirtino kitokios išvados, priešingai, patvirtino, kad pastarasis subjektas pats neturėjo analogiško specialisto specifiniams darbams atlikti. Be to, šie generalinio rangovo paaiškinimai yra dviprasmiški, todėl bet koku atveju nepatvirtina, kad pasitelkiamo ūkio subjekto specialistas neatliko deklaruotų darbų.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

5. Lietuvos apeliacinis teismas: trečios vietos laimėtojas laikytinas teisiškai suinteresuotu ginčyti pirkimo laimėtojai suteiktų balų skaičių, kai toks ieškovas, be kita ko, ginčija ir savo pasiūlymo vertinimą bei kartu įrodinėja, kad pirkimo laimėtojas apskritai turėjo būti pašalintas iš konkurso (*UAB „Būsto projektai SPV“ v. BĮ Lietuvos kalėjimų tarnyba*) 2025-05-23

Ieškovas dalyvavo viešos privačios partnerystės konkurse (Konkursas), užėmęs trečiąją vietą, ginčijo šį sprendimą, pasiūlymų eilę ir Konkurso laimėtojo pasiūlymo vertinimą. Byloje kilo klausimas dėl ieškovo teisinio suinteresuotumo.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas) panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir bylą grąžino nagrinėti iš naujo.

Teismas nesutiko su pirmosios instancijos teismo pozicija, kad jis negina savo subjektinių teisių, kadangi šis buvo išrinktas trečiosios vietos laimėtoju, o, nekvestionuodamas antrosios vietos laimėtojo pasiūlymo vertinimo, negali realiai įgyvendinti savo teisių net ir nuginčijęs Konkurso laimėtojo pasiūlymo vertinimą. Teismas nurodė, kad ieškovui ginčijant balų skyrimą vertinant tiek savo, tiek Konkurso laimėtojo pasiūlymus ir įrodžius neteisėtus PO veiksmus, tai lemtų esminį abiem tiekėjams skirtų balų perskaičiavimą (už kai kuriuos kriterijus ieškovui neskirti balai arba skirta mažai balų), kadangi pasiūlymams skiriami balai priklauso nuo kitų Konkurse gautų pasiūlymų vertinimo. Taigi tai galėtų daryti įtaką tiekėjų pasiūlymų eilės sudarymui ir ieškovo galimybei sudaryti sutartį. Be to, ieškovas įrodinėjo, kad Konkurso laimėtojas apskritai turėjo būti pašalintas iš Konkurso, todėl šiai aplinkybei pasitvirtinus, Konkurso laimėtojo pasiūlymas nedalyvautų balų perskaičiavimo procedūroje, todėl ir ieškovo padėtis galimai pasikeistų. Nagrinėjamu atveju svarbu, kad ieškovas ginčijo ne tik Konkurso laimėtojo, bet ir savo pasiūlymo vertinimą.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

6. Lietuvos apeliacinis teismas: turiningasis pasiūlymų vertinimas negali pateisinti pirkimo sąlygų neatitinkančio pasiūlymo atitikties nustatymo, net ir socialiai jautraus pirkimo atžvilgiu (*UAB „TAMBRO“ v BĮ Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras*), 2025-05-29

PO paskelbė vaistinių preparatų saugojimo pirkimą (Pirkimas), balai skiriami už atstumus iki tam tikrų svarbių objektų ar vietovių (kai kurie atstumai buvo nustatyti kaip minimalūs, kurių neatitinkant pasiūlymas būtų atmetamas, be to, tiekėjai turėjo pateikti tikslias sandėlių koordinatas ir adresus, priešingu atveju, jų pasiūlymai taip pat būtų atmetami). Leškovas, kurio pasiūlymas buvo išreitinguotas antroje vietoje, užginčijo Pirkimo rezultatus ir teismo reikalavo grąžinti šalis į prieš pažeidimą buvusią padėtį. Anot leškovo, PO ne pagal Pirkimo sąlygų reikalavimus įvertino ir apskaičiavo tiekėjams skiriamus ekonominio naudingumo balus ir faktiškai nesilaikė savo pačios iš anksto paskelbtų reikalavimų (Pirkimo laimėtojas neteisingai nurodė atskaitos taškų koordinatas), todėl Pirkimo laimėtoju pripažintas toks subjektas, kurio pasiūlymas turėjo būti atmestas.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas), palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, leškovo ieškinį tenkino.

Pirma, Teismas dėl PO argumento, kad nagrinėjamu atveju jos veiksmus reikia vertinti ne formaliai ir atsižvelgti į viešąjį interesą, priminė, kad viešojo intereso apsauga, sprendžiant viešųjų pirkimų ginčus, turi apimti abu jo aspektus – tiek visuomenės interesą dėl tam tikro pirkimo objekto ir jo teikiamos naudos, tiek ir visuomenės interesą užtikrinti konkurso dalyvių sąžiningą varžymąsi – nė vienas iš jų *a priori* neturi pirmenybės vienas kito atžvilgiu. Galimybė viešąjį interesą dėl pirkimo objekto pripažinti prioritetiniu viešojo intereso dėl tiekėjų sąžiningo varžymosi atžvilgiu turi būti aiškinama ir taikoma siaurai, kaip išimtis. PO akcentuojama pirkimo objekto svarba visuomenei, savaime negali būti pateisinama priežastis nesilaikyti VPĮ bei pačios paskelbtų pirkimo sąlygų reikalavimų, todėl vien ši aplinkybė nesudaro pagrindo skundžiamą sprendimą panaikinti ar pakeisti.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, PO argumentuojant, kad turiningasis laimėjusio tiekėjo pasiūlymo vertinimas leido PO nustatyti tikrąjį pasiūlymo turinį, Teismas nurodė, jog viešojo pirkimo dalyvių veiksmų turiningasis vertinimas, atsižvelgiant į viešųjų pirkimų principus ir tikslus, turinčius viršenybę prieš formalumus, turi ribas. Tiekėjo pasiūlymo nustatyto trūkumo turiningasis vertinimas iš esmės reiškia ne tiekėjo įvertos klaidos ignoravimą, o pasiūlymo turinio atitikties iškeltiems reikalavimams nustatymą, nepriklausomai nuo to, kad pasiūlymas neatitinka atitinkamų formos kriterijų (pavyzdžiui, reikalaujama informacija nurodyta, tačiau ne toje pasiūlymo dalyje, kaip buvo nustatyta). Tokiu būdu ir atsiskleidžia turinio viršenybės prieš formą principas.

Teismui nustačius, kad laimėjusio tiekėjo pateiktas pasiūlymas neatitiko pirkimo sąlygų reikalavimų – koordinatė pateikta ne sienos su Rusija taške, o Kaliningrado srities viduje – šio trūkumo pagal Pirkimo sąlygas taisyti negalėjo, be kita ko, nurodant, jog atitinkamas reikalavimas nebuvo formalus, o buvo reikšminga sąlyga, būtina įvertinti tikrąjį tiekėjo pasiūlymo turinį, PO negalėjo taikyti turiningojo pasiūlymo vertinimo principo. Atsižvelgdamas į tai, Teismas nesutiko su PO pozicija, kad buvo galima ir be koordinatės nustatyti tikslą Pirkimo laimėtojo pasiūlyme nurodytų duomenų turinį ir apskaičiuoti atstumą nuo sandėlio iki sienos. Pateikto pasiūlymo, neatitinkančio pirkimo sąlygų reikalavimų, pripažinimas laimėjusiu, prieštarauja lygiateisiškumo principui.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

7. Lietuvos apeliacinis teismas: trečiojo asmens pasitelkimas kvalifikacijos atitikčiai pagrįsti ir daliai sutarties vykdyti neturi būti aiškinamas taip, kad toks asmuo turi tiesiogiai vykdyti tokią viešojo pirkimo sutarties dalį, kokios apimties kvalifikaciją deklaravo įgijęs anksčiau (*UAB „Skomintos statyba“ v Vilniaus miesto savivaldybės administracija ir UAB „Vilniaus vystymo kompanija“*), 2025-05-29

leškovas kreipėsi į teismą, be kita ko, reikalaudamas panaikinti PO sprendimą pirkimo laimėtoju pripažinti trečiąjį asmenį, įpareigoti PO trečiojo asmens pasiūlymą atmesti ir sudaryti galimybę leškovui patikslinti ir papildyti duomenis apie jo atitiktį pirkimo sąlygose nustatytam kvalifikacijos reikalavimui būti įvykdžius atitinkamas sutartis. Anot leškovo, trečiojo asmens pasiūlymas neatitiko Pirkimo sąlygų, nes trečiasis asmuo, siekdamas pagrįsti kvalifikacijos reikalavimą, remiasi ūkio subjekto, kuris vykdys tik dalį darbų, pajėgumais. Be to, PO sudarydama sąlygas vienam tiekėjui ištaisyti jo pateiktų dokumentų trūkumus, o kitam tiekėjui tokios galimybės nesuteikdama pažeidė lygiateisiškumo, nediskriminavimo bei skaidrumo principus.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas), panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį dėl Pirkimo laimėtojo pasiūlymo vertinimo.

Pirma, dėl trečiojo asmens kvalifikacijos atitikties pagal pasitelkto subjekto deklaruojamus duomenis Teismas nurodė, kad nagrinėjamu atveju susiklostė situacija, kai Pirkimą laimėjęs tiekėjas, pats neatitikdamas kvalifikacijos sąlygos, pasirinko kitam ūkio subjektui priklausančiu pajėgumu. Pagal teismų praktiką teisinė kategorija „*kito subjekto pasitelkimas*“ gali turėti dvejopą reikšmę: vienas ūkio subjektas, teikiantis pasiūlymą viešajame pirkime, ir, pripažintas laimėtoju, sudaręs ir vykdomas sutartį perkančiosios organizacijos naudai, bendradarbiauja su kitu ūkio subjektu, siekdamas, pirma, įrodyti kvalifikacijos reikalavimų atitiktį pirkimo procedūros metu, nes jo nuosavi ištekliai (pajėgumas) nėra pakankami, antra, perleisti dalį viešojo pirkimo sutarties vykdymo.

TEISMŲ PRAKTIKA

Teismas nurodė, kad nagrinėjamu atveju susiklostė būtent dvejopo pobūdžio santykiai, nes Pirkimo laimėtojas pasitelkė trečiąjį asmenį, siekdamas pagrįsti atitiktį kvalifikacijos reikalavimui ir perleisti dalį viešojo pirkimo sutarties vykdymo. Dėl to tai, kad pasitelktas ūkio subjektas vykdo tik dalį darbų nereiškia, jog ir kvalifikacijos reikalavimas laikomas patvirtinančiu trečiojo asmens patirtį tik toje perduodamų darbų dalyje. Tokios tiesioginės koreliacijos tarp pasitelkiamo subjekto pajėgumo ir jam perduodamų vykdyti darbų neįtvirtinta Pirkimo sąlygose. Vertinimas, kad pasitelkiamas subjektas privalo vykdyti visus darbus ribotų tiekėjų konkurenciją.

Antra, dėl paties leškovo pajėgumo vertinimo (specialisto turėjimo) ir galimybės patikslinti pasiūlymą Teismas sutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad PO privalėjo leisti leškovui pateikti kitą savo darbuotojo kandidatūrą ir tai nelaikoma pasiūlymo esmės keitimu. leškovo iš pradžių nurodytas projekto vadovas neturėjo reikalingos teisės verstis atitinkama veikla. Nors pagal Pirkimo sąlygas nereikėjo apteikti specialistų sąrašo, tačiau leškovas tai padarė, todėl, Teismo vertinimu, tai reiškia, kad buvo realizuotas Pirkimo laimėtojo duomenų pateikimas PO prašymu. Be to, aktualu, kad pagal Pirkimo sąlygas PO kilus abejonei, gali kreiptis į tiekėją jo prašant paaiškinimo. Teismas konstatavo, kad PO vis tiek privalėjo suteikti teisę leškovui tikslinti pasiūlymą, kadangi naujo specialisto nurodymas nekeičia pasiūlymo turinio ir kitų esminių kriterijų (kainos, darbų apimties).

[ELLEX: nors Teismas pacitavo LAT suformuluotas teisės aiškinimo taisykles (2022-06-20 nutartis c. b. Nr. e3K-7-210-469/2022), tačiau akivaizdžiai nuo jų nukrypo ir leido neatitinkantį pasiūlymą padaryti tinkamu]

Lietuvos apeliacinio teismo sprendimą skaitykite [čia](#).

Baltic circle of legal excellence

Patikimos rekomendacijos visais viešųjų
pirkimų proceso klausimais.

[Susipažinkite su komanda](#)

Plačiau apie „Ellex Valiunas“ - ellex.legal/lt/

